

1892-1924: A nagyvállalat kialakulása

Az osztrák és magyar banki háttér, a korábban megszerzett állami kedvezmények, valamint a Magyar Államvasutakkal megújított ötéves szerződések (1894, 1899) lehetővé tették, hogy a Magyar Ruggyantaárugyár Rt. (MRG) a hazai gumipar vezető vállalatává váljon.

A termelés kezdetben elsősorban a biztos állami piac, a MÁV igényeire épült. A gyár vasúti ütközőket, tárcsákat, lökéshárítókat, fékberendezések gumialkatrészeit és különféle fedőlemezeket gyártott, jelentős nyereséggel. A fejlődés ütemét jól mutatja, hogy míg a MÁV 1890-ben gumiszükségletének csupán 54%-át tudta belföldi forrásból beszerezni, addig három évvel később már 99,7%-át az MRG biztosította.

1894-ben a vállalat új termékkel jelent meg a piacon: megkezdte a kerékpárgumik gyártását. A cég sajátos

Az új gyár 1896-ban

üzletpolitikát folytatott: a kerékpársport népszerűsítése érdekében versenyzőket támogatott, akiket ingyen abroncsokkal látott el. Jelentős sikert hozott a gumijátékok – például labdák és babák – gyártása is. Mindkét termékör állami aranyérmet nyert az 1896-os millenniumi kiállításon, majd elismerő oklevelet kapott az 1900-as párizsi világkiállításon.

A századforduló után a vállalat jelentős műszaki fejlesztésekkel erősítette piaci pozícióját. 1901-ben kifejlesztették a gumiazbeszt tömítőlemezt, amely Tauril márkanéven hamarosan világhírűvé vált. Az 1902-es év a keménygumi-termékek megjelenését hozta: ezek a gyógyászatban, a korrózióvédelemben és az elektrotechnikai iparban váltak nélkülözhetetlenné.

Az 1907-ben elfogadott utolsó ipartámogatási törvény további tizenkét évre biztosított kedvezményeket a vállalat számára. Ennek nyomán az MRG rövid időn belül újabb sikeres termékekkel jelent meg a piacon:

- Pálma gumisarok (1909)
- Tauril pneumatik (1912)

1912-ben a vállalat új és különleges kezdeményezést indított: megalapította az Autotaxi vállalatot. Ennek kettős célja volt. Egyrészt saját abroncsainak gyakorlati tesztelése, piacteremtése, másrészt taxi szolgáltatás nyújtása. A működést a fővárossal kötött, negyven évre szóló szerződés biztosította.

Az első világháború azonban komoly nehézségeket okozott, elsősorban a nyersanyagellátás terén. A problémák megoldására Dorogi István vezetésével új technológiai eljárást dolgoztak ki és szabadalmaztattak, amely lehetővé tette, hogy műkaucsukból vulkanizált gumit állítsanak elő. Az eljárás annyira sikeresnek bizonyult, hogy a terméket a német tengeralattjárók gyártásánál is alkalmazták. A háború ugyan növelte az állami megrendelések számát, mégis súlyos pénzügyi megterhelést jelentett a vállalat számára. A pénzügyi helyzet megingott, ezért az MRG kénytelen volt megválni több érdekeltségétől, köztük az Autotaxi vállalatától is.

A háborút követő időszak – a hiperinfláció, a belső és külső piacok beszűkülése, a gazdasági stabilizáció nehézségei, valamint új hazai versenytársak megjelenése – az MRG-t is sokszerűen érte, és komoly kihívások elé állította. A vállalat azonban fokozatosan alkalmazkodott az új körülményekhez. Az 1920-as évek közepére sikerült túljutnia a válságos időszakon, és megkezdődött az a fejlődési szakasz, amely végül nemzetközi hírnévhez vezetett.